

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

Şubat 2025

Teknopark Kavramı

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'ndaki tanıma göre :

- Üniversitelerin, araştırma kurumlarının ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarını sürdürdükleri, katma değeri yüksek ürünlerin ortaya çıktığı, birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş merkezleridir.

Teknoloji Geliştirme Bölgesi

- **Teknopark (IASP tarafından bildirilen en yaygın kullanım)**
- Bilim Parkı
- Teknoloji Parkı
- Araştırma Parkı
- **Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Ülkemizdeki kullanımı)**
- Teknopol
- Teknoloji Koridoru
- İnovasyon Merkezi

Bölgeler Nasıl Kurulur, Yönetilir, İşletilir ?

Kurucu Heyet Protokolü hazırlanır.

Kurucu Heyet içerisinde, Bölgenin bulunduğu ilde;

- **Üniversite** veya
- **Yüksek teknoloji enstitüsü** yada
- **Kamu AR-GE merkez veya enstitüsü**

temsilcilerinden **en az biri kurucu üye**,
bulunmak zorundadır.

Değerlendirme Kurulu

Değerlendirme Kurulu Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü'nün Başkanlığında:

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı,
- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı,
- YÖK,
- TÜBİTAK,
- TOBB,
- KOSGEB,
- Türkiye Teknoloji geliştirme Vakfı (TTGV)
- Türkiye Teknoloji Takımı (T3 Vakfı) temsilcilerinden oluşur.

Bölge Başvuruları ve İlanı

Teknopark kuruluşuna ilişkin Değerlendirme Kurulunun görüşü Cumhurbaşkanlığına gönderilir.

Cumhurbaşkanının onayı ile Bölge kuruluşu Resmi Gazetede yayımlanarak kesinleşmiş olur.

Yönetici Şirketin Kuruluşu

Kurucu heyeti oluşturan temsilcilerin ortaya koyacakları katılım paylarına göre, 4691 sayılı Kanun amacına uygun, anonim şirket statüsünde yönetici şirket kurulur.

Bölgelerin, yönetilmesinden ve işletilmesinden anonim şirket statüsünde kurulan **Yönetici Şirket** sorumludur.

Yönetici Şirket, Bölgelerdeki girişimcilere;

- Eğitim,
- Şirket kurma,
- Patent alma,
- Teknoloji transferine yardımcı olma,
- Finansman ve pazarlama,
- İhracat ve yabancı firmalarla ortak girişimcilikte bulunma, gibi konularda eğitim, mentörlük ve danışmanlık hizmeti verme faaliyetlerinde de bulunabilir.

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Kimler Yer Alabilir ?

**Teknoloji
Geliştirme
Bölgelerinde
Kimler Yer
Alabilir?**

Ar-Ge projelerini gerçekleştiren, yüksek/ileri teknolojileri kullanmakta olan yerli ve yabancı firmalar,

Üniversite, İleri Teknoloji Enstitüsü veya Kamu Ar-Ge Merkezinin imkanlarını kullanarak yazılım veya yenilikçi teknolojiler geliştirmek isteyen KOBİ' ler,

KOSGEB'in TEKMER'lerinde büyüyen firmalar,

Ticarileştirilebilecek fikri olan genç girişimciler,

Bölge Alanları Dışında Açılacak Kuluçka Merkezi

Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketi tarafından bölge alanları dışında Değerlendirme Kurulunun kararı üzerine Bakanlıkça izin verilmesi halinde **kuluçka merkezi*** açılabilir.

Bu kapsamda açılacak merkezler ve buralarda yer alacak girişimcilerde aranacak şartlar Bakanlıkça belirlenir.

Bu Kanun kapsamında sağlanan destek, teşvik, muafiyet ve istisnalar, bu merkezlerde de aynen uygulanır.

Yönetici şirketin görev ve sorumlulukları dahil olmak üzere, bu merkezlere dair diğer tüm iş ve işlemlerde bu Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır.

Desteklerin süresi **31.12.2028 yılına** kadar
uzatılmıştır

Alt yapı, idare binası, Ar-Ge binası, atölye ve kuluçka merkezi inşası ile atölyelerde kullanılacak makine, ekipman ve yazılımlara ilişkin destekler

Yönetici şirketçe yürütülen veya yürütülecek kuluçka programları, teknoloji transfer ofisi hizmetleri ve teknoloji işbirliği program destekleri

Desteklenecek Programlar (Temel Bilimler) Desteği

Doktora Öğrencisi Desteği

Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

Gelir Vergisi Stopajı Teşviki

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Damga Vergisi İstisnası

Gümrük Vergisi İstisnası

Katma Değer Vergisi İstisnası

Yeni Makine ve Teçhizat Alımı İçin Katma Değer Vergisi İstisnası

4691 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliğinde Yapılan Değişiklikler ile Gelen Yeni Destekler

Desteklenecek Programlar

TGB'lerde Uzaktan Çalışma

Ar-Ge Binası ve Atölye İnşası İle
Atölyelerde Kullanılacak Makine,
Ekipman ve Yazılımlar İle İlgili
Giderlere Yönelik Destekler

Doktora Öğrenci Desteği

Girişim Sermayesi
Uygulamaları

Desteklenecek Programlar

Bakanlıkça belirlenen alanlarda en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Bölge firmaları ile Bölge yönetici şirketlerinde kuluçka merkezi ve TTO hizmetlerinde ilk kez istihdam edilen personellerin maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı **2 yıl süre ile brüt asgari ücret kadarlık kısmı** Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

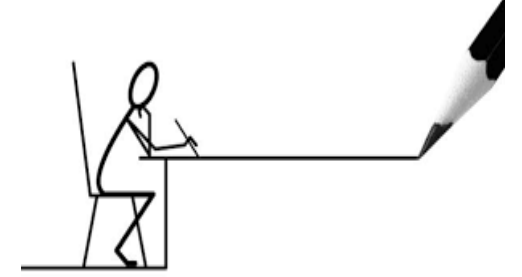
Bu destekten faydalanmak için;

Destek başvurusunda bulunulacak ve ilgili desteklenecek programlar bölümlerinden mezun Personelin Teknoloji Geliştirme Bölgesi firmasında **ilk kez** istihdam edilmesi gerekmektedir.

Bu destek kapsamında ödemelerin yapılabilmesi için **yönetici şirket tarafından kontrol edilerek onaylanan** yukarıdaki şartların sağlandığını ve firma tarafından ilgili personele dönem ücretlerinin ödendiğini gösteren raporun Bakanlığa sunulması gerekmektedir.

Desteklenecek Programlar

- Matematik
- Fizik
- Kimya
- Biyoloji
- Biyokimya
- Biyoteknoloji
- Endüstriyel Tasarım
- Endüstriyel Tasarım Mühendisliği
- Metalurji ve Malzeme Mühendisliği
- Moleküler Biyoloji ve Genetik

Doktora Öğrenci Desteği

Bölgelerde yer alan firmalarda, **3/2/2021 tarihinden itibaren ilk kez istihdam ettikleri doktora öğrencisi AR-GE personeli** için, iki yıl süreyle Bakanlık bütçesine konulacak ödenekle sınırlı olmak üzere destek verilebilmesine imkan verilmiştir.

Bu kapsamda istihdam edilen personellerin maaşlarının ilgili yıl içindeki brüt asgari ücret kadarlık kısmı **2 yıl süre ile** Bakanlığımızca karşılanacaktır.

Bu destekten faydalanmak için;

➤ Firma tarafından istihdam edilen doktora öğrencisi Ar-Ge personeline ödenen aylık taban ücreti, **brüt asgari ücretin bir buçuk katından az** olamaz

➤ Firma başına verilebilecek destek, üniversitelerin doktora programına kayıtlı **en fazla iki** doktora öğrencisi ile sınırlıdır. Ayrıca firmaların istihdam ettikleri doktora öğrencisinin başka kamu kurumundan destek almıyor olması gerekmektedir

➤ Son olarak istihdam edilecek doktora öğrencisinin **Türkiye'deki üniversitelerin doktora programına kayıtlı, ders dönemini tamamlamış ve tez aşamasına geçmiş olması gerekir**

15/12/2023 Tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 01/01/2024 tarihinden itibaren verilecek yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinde, Bölgedeki faaliyetlerinden dolayı **istisna edilen kazanç toplamı 2 Milyon TL ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri** tarafından,

➤ Bu tutarın **%3'si** pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Aktarılması gereken tutar yükümlülüğü yıllık bazda **100 Milyon TL** ile sınırlıdır.

Bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar,

➤ Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması,

➤ Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da

➤ Kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması hususlarında kullanılması şarttır.

➤ Eğer ilgili yılın sonuna kadar yukarıdaki şartlar gerçekleşmezse istisna kazanç tutarının %20'si istisnaya konu edilemez. Zamanında tarh edilemeyen vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

Gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Bölgede çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin **yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla zorunlu durumlar haricinde** Bölge dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.

28/12/2023 tarihli ve 9368 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile **31/12/2025 tarihine kadar yüzde yetmiş beş olarak uygulanmaktadır.**

Ayrıca Bölgede yer alan işletmelerde yüksek lisans veya doktora yapan Ar-Ge ve tasarım personelinin **en az bir yıl süreyle çalışma şartına bağlanmasının** desteğin etkinliğini ve yaygın etkisini kısıtladığı değerlendirildiğinden bu şart kaldırılmıştır.

TGB'lerde Uzaktan Çalışma – Bilişim Personeli

Bilişim Personelinin Uzaktan Çalışma Süresi 2025 yılı sonuna kadar uzatıldı

Bu kapsamda Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde bu destekten faydalanacak bilişim personelinin mahiyeti;

"Fakültelerin dört yıllık bilgisayar, elektronik ya da yazılım ile ilgili bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezunlar ile yukarıda belirtilenler dışında kalan fakülte, meslek yüksek okulu ve meslek lisesi mezunlarından yazılım, tasarım (çip tasarımı, sistem tasarımı, donanım mimarisi tasarımı vb.), analiz, ağ bağlantıları veya bunlarla ilgili test, bakım gibi alanlarda teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde görev alan personel"

şeklinde tanımlanmıştır.

Ar-Ge binası ve atölye inşası ile atölyelerde kullanılacak makine, ekipman ve yazılımlar ile ilgili giderlere yönelik destekler

Bölgelerde; alt yapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşasına ilişkin desteklere ilave olarak Ar-Ge binası ve atölye inşasına ilişkin giderler ile atölyelerde kullanılacak makine, ekipman ve yazılımlarla ilgili giderler de destek kapsamına alınmıştır.

Makine Ekipman ve yazılımların Bölgede yer alan firmaların faaliyet gösterdiği sektör ile uyumlu olması,

Bölgenin bulunduğu üniversitenin bünyesinde, destek talep edilen makine, ekipman ve yazılımların yer almamış olması,

Beş yıl süre ile satılmayacağı, kiralanmayacağı ve devredilmeyeceğinin taahhüt edilmiş olması,

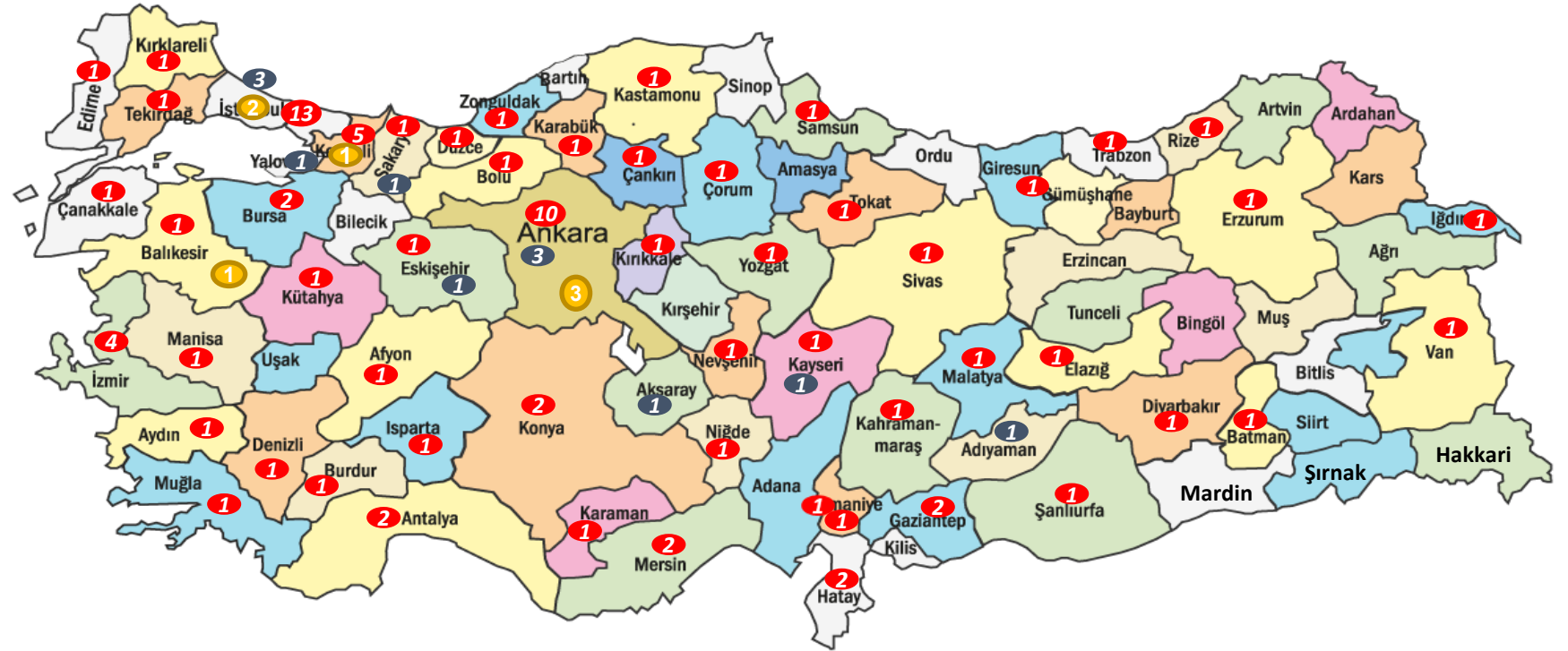

TGB İstatistiksel Bilgiler - Mevcut Durum

105 Teknopark

60 Şehir

91 Faal Teknopark

91 Faaliyete Geçen Bölge Sayısı

14 Yapılaşma Sürecinde Olan Bölge Sayısı

6 Bölge Alanı Dışında Açılan Kuluçka Merkezi

TGB Mevcut Durum

≈ 11.500 Firma

≈ 120.000 Personel

≈ 760 Milyar TL
Yurtiçi Satış

13 Milyar Dolar
İhracat

Firma Sayısı	11.443
Yabancı/Yabancı ortaklı Firma Sayısı	483
Kuluçka Firma Sayısı	3.200
Akademisyen Ortaklı Firma Sayısı	2.101
Toplam Personel Sayısı	117.681
Ar-Ge	101.869
Tasarım	1.234
Destek	7.490
Kapsam Dışı	7.088
Proje Sayısı (Devam Eden)	16.568
Proje Sayısı (Tamamlanan)	64.082
Toplam Satış (TL)	760 Milyar
Toplam İhracat (USD)	12,7 Milyar

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

2.133 Patent Tescil

4.234 Patent Başvurusu

1.595 Yazılım telif hakkı

FİKRİ VE SINAI MÜLKİYET	Sayı
Patent Tescil Sayısı (Ulusal/Uluslararası)	2.133
Patent Başvuru Sayısı (Devam Eden)	4.234
Faydalı Model Tescil Sayısı	559
Faydalı Model Başvuru Sayısı (Devam Eden)	338
Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	485
Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı (Devam Eden)	172
Yazılım Telif Hakkı (Alınan)	1.595

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Teşekkürler

[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) | TCSanayi

www.sanayi.gov.tr